

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta . . . . . 13.—
za četrt 8-90
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravištvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEČ

inzerati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . » 13 »
za trikrat . . . . . » 10 »
za več ko trikrat . . . . . 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno pogostje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi so ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročnino, inzerate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 8 strani.

Veliko veselje.

Per Me regnant reges.

Liberalno časopisje celega sveta triumfira. Na Portugalskem so proglasili republiko in koljejo duhovnike ter redovnike. To je uvod za ločitev cerkve od države. Neki republikanski voditelj je dejal, da je nova republika »utelesenje filozofične ideje« — pač lepa ideja, ki se je začela z umori in nasilstvi! Ampak nas zanima predvsem to, da plavajo zavoljo tega v veselju tudi naši slovenski liberalni in socialnodemokratski listi, »Slovenski Nar.«, »Dnevnik«, »Soča« in »Rdeči Prapor«. Kar nore navdušenja, ker so Portugalci zapodili kralja, ker je prelomila prisego zvestobe armada in ker so začeli pobijati duhovnike kakor pse na cesti. Kakor se vidi, je to tudi ideal naših liberalcev, če ne, ne bi kovali v nebo verolomne vojske in sodrge, ki pleni ter davi, pa zapira cerkve. Sicer pa nas to nič ne preseneča, saj je »Slovenski Narod« svojčas glasno pel hvalo in poveljal morilec rajnega kralja Carlosa in njegovega sinu prestolonaslednika, kakor je tudi gineval žalosti, ko se anarhistom ni posrečilo pognati v zrak kralja Alfonza španskega, ki je takrat bolehal še na »klerikalizmu«.

Vendar pa bi našim liberalcem, privoščili nekoliko več trezne pameti, da ne bi zdaj ob priliki portugalske republike pisali take nezmyselnosti, kakor je n. pr. »včerajšnja« »Narodova« portugalska klobasa.

Prvič se še prav nič ne ve, kakšen bo pravi konec portugalske tragikomedije, ker se o popolni zmagi uporne vojske še ne more govoriti. Drugič ni revolucija in republika na Portugalskem nič novega in bi se le čudili, če je ne bi bilo, ker ondi se monarhija in republika vsake kvatre menjata kakor se menjajo vsak mesec redno vlade, da pridejo parlamentarci vsi zapovrsti do korita. Tretjič dosedanja kraljevska dinastija itak ni prav legitimna, ker je krono s silo iztrgala braganški rodovini in se ji zdaj le povračuje, kar je svojčas zagrešila. In končno ni republika delo ljudstva, ki se za politiko bore malo meni, ampak delo par parlamentarcev in admiralov, ki bodo zdaj prišli do polnih blagajn, če jih je sploh še kaj na Portugalskem.

Kar pa se tiče takozvanega antiklerikalnega značaja nove republike,

se temu gotovo ni nič čuditi, pa tudi ne veseliti. Primum movens te republike je cerkveno premoženje. Voditelji republike so suhi, cerkveni denar jim bo kakor na Francoskem za gleden čas napolnil mošnje. Za liberalne advokate se bližajo časi sedmih debelih krav. To je eno. Drugo pa je to, da je to revolucijo zanetila francoska loža, ki bo v kratkem upalila tudi Španjo in Italijo. Cilj je napraviti veliko romansko republikansko konfederacijo, ki bi jo vodili popolni svobodomislci. V tem oziru je res, da se hoče »udejstviti filozofična ideja«. Te republike naj bi bile protiutež severnim in srednjeevropskim krščanskim državam. Da žene framasone tudi želja, zadeti papeža, je samoposebi umevno, saj jim je on najbolj na poti.

Zato je abotno, »klerikalizmu« pripisovati na tem količjak krivde, kakor bi bilo abotno obdolžiti »klerikalizem«, da je povzročil prvo francosko revolucijo. Na Španskem in Portugalskem je država takrat, ko je bilo katolištvo na vrhu, cvetela in ko so na Španskem vladali katoliški možje, je bila tako velika in bogata, da je njen vladar mogel reči, da v njegovi državi ne zaide solnce. Propadati je Španija začela, ko so jo začeli zastrupljati enciklopediški vetrovi iz Francoske. Želzna disciplina je Špansko vzdržala na vrhuncu, ko pa se je začel separatizem, je jela propadati. Podobno je bilo v Portugalu in na Laškem, kjer so papeži bili najmanj krivi, da je šla vedno bolj nizdol. Če bi bilo šlo po papeževem, bi bila Italija že veliko preje zjedinjena. Ko so imeli na Španskem govoriti škofje in redovniki, se je Špancem dobro godilo in bili so prva velesila v Evropi, v zadnjih treh stoletjih pa je njihova zgodovina zgodovina neprestanega propada. In kar se zadnjih sto let tiče, se je v Španiji vladalo pretežno liberalno — redovnike in duhovnike so od leta 1820 dalje neprestano izganjali in cerkveno premoženje zaplenjevali. Ravno ubegli don Manuel je od očetove nasilne smrti dalje vladal s samimi liberalci, kakor poizkuša to zdaj Alfonso XIII. Sicer pa niti bivši Maura ni bil »klerikalec« in pred njim so vladali tudi liberalni ministri. Kar pa se redov tiče, so bili edini, ki so se brigali kaj za poljedelstvo in zadržništvo v deželi, liberalni ministri, guvernerji in alkadi so pa na Španskem in Portugalskem itak samo žrli; ljudstvo je našlo umevanja in zaščite le pri duhovništvu in ga zato tudi še danes globoko ljubi, kakor je sta-

lo na strani klera že za časa Karola V. proti plemstvu.

Sicer pa — ne varajmo se! Na jugu se dela po velikem načrtu. Padla bo še marsikatera krona. Kralji, ki koketirajo z anarhisti, bodo to plačali. Pride na vrsto kmalu Španija, potem pa Italija, kjer uživa posebne kraljeve simpatije jud Ernesto Nathan, rimski župan, ki je nedavno javno sramotil svetega očeta. Da bodo tudi za cerkev prišli časi velike stiske, je gotovo. Vsi udarci že davnej merijo na Vatikan. Ni nobena skrivnost, da hoče internacionalna loža spoditi papeža iz Rima: to vprašanje je bilo že leta 1870 v »Giovini Italiji« na vrsti. Preprečili so to le zmerni liberalci, Cavourjevci. Potem pa bo prišla velika republika »svobode, enakosti in bratstva«.

Mi smo pa lahko mirni. Republika anarhistov in svobodomislcev ne bo imela obstanka. Brez Boga se ne delajo države. In ko bo te velike republike že davnej konec, bo še stala skala Petrova, bo katoliška Cerkev ležila rane, prizadete človeštvu po brezverju . . .

Železničarska stavka na Francoskem.

Na progi francoske severne železnice stavkajo železničarji. Stavkatni so sklenili na svojem zaupnem shodu. Pričeli naj bi železničarji stavkati včeraj ob 12. uri 40 minut, na progi pa ob šestih uri zjutraj. Odposlanci-železničarji so se peljali v 30. avtomobilih po posameznih postajah, kjer so proglasili štrajk. Tudi strojevodjem zadnjih iz Pariza odišlih vlakov je bilo naročeno, da naj izporeče posameznim skupinam sindikata ukaz, da naj se prične stavkati.

Včeraj ob 11. uri dopoldne je štrajkala večina monterjev, mašinistov in kurjačev. Kolinski ekspresni vlak je zapustil Pariz včeraj dopoldne. Dopoldne se je skupno iz Pariza na severni železnici odpeljalo 24 vlakov. Natančnih poročil iz vseh postaj ni, ker je prekinjena deloma brzozavna in telefonska zveza. V Erqueline in v London niso mogli peljati brzovlakovi. V Tergmèru niso hoteli peljati naprej železničarji včeraj ob tretji uri zjutraj brzovlaka št. 131. Ko so pripeljali drugo lokomotivo, so povzročili železničarji, da je skočila s tira. V La Plain - St. Denis je med 300 delalci le 15 delavcev. Med 600 strojevodij se jih je javilo v službo zgolj

50. V La Chapelle je v službi deset strojevodij, vseh je pa 100. Med 1500 uslužbenci jih stavka nad polovico. Nočni promet je popolnoma ustavljen. Med šestimi in osmo uro zjutraj je došlo v Pariz 10 lokalnih vlakov, ki so bili vsi prenapolnjeni. Nekaj lokalnih vlakov je zapustilo Pariz, kakor tudi calaisški ekspresni vlak. Železničarji po depotih v Anuenu, St. Quentinu, Laonu in Hirsonu so se pridružili stavki. V Tergnèru so izpustili železničarji lokomotivo s polnim parom na lokomotivo za sestavljanje vlakov. V tergnèrski okolici je ustavljen ves železniški promet, ker so prerezane signalne žice. Vlak Calais - Bazelj se je napotil čez Soisson. V Lilleju je promet normalen. V Laonu železničarji ne stavkajo. Uprava severne železnice javlja, da je odpuščen strojevodja Toffin, ker je hujskal na stavko. Nadalje so naznanili več železničarjem, da bodo odpušeni, ako se takoj ne povrnejo v službo.

Kolodvor severne železnice v Parizu je zastražen z vojniki. Včeraj ob 10. uri dopoldne je bilo zbranih na kolodvoru do tisoč potnikov. V Nemčiji in v Calais se je odpeljal en sam vlak. Vlaki iz Nemčije, Bruselja in iz Calaisa imajo velikanske zamude. Lokalni promet je popolnoma prekinjen. V Parizu je včeraj delalo med 1700 delavci zgolj 600, med 700 strojevodij pa zgolj šestdeset.

Družba za spalne vozove ne izdaja več voznih listov za severni ekspres.

V Bruselj dohajajo francoski vlaki z velikanskimi zamudami. Belgija je uvedla službo z avtomobili za promet s pošto. Železniški promet med Francosko in Belgijo je močno oviran.

Francoski ministrski svet se je včeraj pečal s stavko na severni železnici, ki je izbruhnila popolnoma nepričakovano in ki ima po mnenju ministrov bolj političen kakor gospodarski značaj. Sklenili so, da organizirajo službo vojaško in da pozovejo pod orožje vojaški službi podvržene železničarje za dobo 20 dni. Če bo potrebno, bodo morali delati službo na lokomotivah mašinisti in kurjači vojne mornarice.

Vojno ministrstvo je mobiliziralo z ozirom na štrajk I. armadni zbor, da zastraži progo med Parizom in Dünkirchnom.

Jaurès zahteva v »Humanite«, naj se parlament takoj skliče in ne še le 25. t. m., da nastopi za koristi železničarjev. Stavkatni nameravajo baje tudi železničarji po progah državne železnice. Sindikat je sklepal o stavki sinoči.

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

(Dalje.)

»Po svojem prijatelju Kalebu. Ta je šel za ono črno coprnico do Markove palače, kjer jih je videl da so vstopili. Mark, ki je bil njen ljubimec tam v Judeji —«

»O, pustiva to na strani, že razumem vse. Vendar ti še nisi dokazal, da je bil tudi Mark v oni hiši in tudi to še ni jasno, kako priti takemu močnemu možu do živega?«

»Da—, toda če je Mark zakrivil kak zločin, ali bi ne mogel biti kaznovan zaradi tega?«

»Brez dvoma. Kaj je Mark zakrivil?«

»Da se je dal od Judov vjeti in da jim je potem pobegnil; za ta zločin je po posebnem Titovem ukazu, ki je podooben postavam Medov in Perzijanov, določeno, da mora krivec umreti, ali vsaj da ga izženo iz domovine in mu zameje vse časti in imetje.«

»Dobro, kedo pa to dokaže?«

»Kaleb, ker ga je on sam viel.«

»Kje,« vpraša Saturij ves razburjen, »kje pa je vendar ta trikrat preklani Kaleb?«

»Tukaj,« odgovori Demetrij. »Jaz sem Kaleb, o trikrat blaženi hišnik Saturij.«

»Ali res,« reče Saturij. »No, potem je stvar mnogo lažja. Sedaj pa, prijatelj Demetrij — ti imaš raje to ime, kaj ne? — kaj nasvetuješ?«

»Preskrbeti treba ukaza gosposke, kar tvojemu gospodarju ne bode težko, da Marka primejo v njegovi lastni hiši, postavijo pred sodišče in ga po Titovem ukazu obsodijo, deklico z biseri pa se izroči meni, ki jo takoj odpeljem iz Rima.«

»Dobro,« odvrne Saturij. »Po Titovem odhodu ima Domicijan vojaške zadeve v roki; tako bo stvar lahka, četudi mora sodbo potrditi cesar sam. Ako je Mark v Rimu, ga primemo še danes, jutri pa prideš že pred sodišče za pričo. Zdrav!«

»Ali dobim potem deklico?«

»Mislim, da,« odgovori Saturij, »toda za gotovo seveda tega ne morem reči, ker se utegnejo pojaviti kak težkoče, ki bi ovirale da se takoj postavi na prodaj. Vseeno pa se lahko zaneseš name, da bom storil za-te vse, kar je le v moji moči.«

»To bo v tvojo korist,« odgovori

Kaleb pomenljivo. »Ali bo dovolj: petdeset sestericijev po prejemu sužnje?«

»Oh, kakor ti drago, saj več, darovi šele prav zvežejo srca prijateljev.«

Ko je drugo jutro Kaleb prišel rano v svoje skladišče, našel je že dva moža, poslana od Domicijana, ki sta čakala nanj in zahtevala, da gre z njima.

»Zakaj?«

»Da pričáš v neki sodnijski zadevi,« sta mu odgovorila.

Kaleb je spoznal, da je šlo vse po dogovoru, da je njegov tekmeč vjet in njegovo srce je veselja trepetalo. Ko je Kaleb stopal v svito jutranjega solnca po ulicah, mu je vest očitala, da bi ne smel tem potom uničevati svojega tekmeča. Toda on je bil slep in blazen. Misli je samo na Mirijam in nato, da je sedaj ona v rokah njegovega sovražnika. Za vse je bil pripravljen. S silo bi jo odvedel, omadeževal bi bil rad svojo čast in oskrnil svoje roke s krvjo, samo da jo dobi. Ako je Mark mrtev, tedaj stopi on na njegovo mesto pri deklici z biseri. Morda bi ga začetkoma ne marala, toda pozneje bi le pozabila tega Rimljana.

Dospeli so v palačo. V zunanji dvorani jih je čakal Saturij in namignil sužnjema, da odstopita.

»Torej jih imate?« je vprašal Kaleb.

»Da, ali da povem natančno, samo enega. Deklica je izginila.«

Kaleb stopi korak nazaj in reče:

»Izginila! Kam?«

»Kam? Kdo o ve? Mi smo našli samo Marka v njegovi hiši, ki jo je hotel ravno zapustiti, očitno za namenom, da se poda k Titu. Toda pojdi na sodišče, te čakajo.«

»Ako nje ni, tedaj nimam jaz tam nobenega posla,« reče Kaleb in ostane na mestu.

»To je tvoja stvar; a pričati moraš. Sužnji, peljite to pričo z menoj.«

Ko je Kaleb izprevidel, da stvari ni več mogoče ustaviti odšel je s Saturijem. V dvorani je sedel Domicijan, oblečen v škrlatasta oblačila, na levi in desni pa so stale ozke mize, ob njih pa so sedeli rimski častniki. Poleg njih sta bila dva zapisnikarja s svojimi pločicami, državni pravdnik in nekaj stražnikov.

Ko vstopi Kaleb, ozre se Domicijan srpo nanj in reče:

»Pripeljite obtoženca!«

Takoj vstopi Mark ponosno v dvorano, opazi Kaleb in reče:

»Oh, Jud Kaleb tukaj! — Sedaj mi je vse jasno.« Nato stopi pred mizo in vojaški pozdravi Domicijana.

Sodišča so uvedla preiskavo zaradi dogodkov na severni železnici, osobito glede na dogodka v Tergnierju. Vojaki so zasedli tri mostove, kjer so namestili stakločrtno železničarji iz zasede streljati na strojevodje. Stražijo tudi vse postaje, predvsem večje. Včeraj ob pol šestih uri zjutraj niso v Parizu več izdajali voznih listkov.

Neznani zločinci so v Vitry-le-François razbili dištančno znamenje s svetilko in položili čez tir železniški prag. Zločin se je še pravočasno opazil, da ni bilo večje nesreče.

Stavkujoči železničarji zahtevajo:

1. Splošno izboljšanje plače z ozirom na draginjo.
2. Postava o starostnem zavarovanju iz leta 1909 naj velja tudi za nazaj.
3. Izda naj se delovni red.
4. Vsak teden en službe prosti dan.
5. Stalno nameščenje in najmanjša začetna plača 1850 frankov za tiste nastavlence, ki so delali dozidaj v dnini.

Stavka se vedno bolj širi. Priča-kujejo, da proklamirajo železničarji splošno železničarsko stavko po vseh francoskih železniških progah. Sinoči zvečer ob sedmi uri je morala železniška uprava zapreti pariški severni kolodvor.

Štrajk so proglasili tudi sinoči zvečer uslužbenci zahodne poulične železnice v Parizu.

Svobodomiselstvo v znamenju krvave sekire.

Pozni rodovi se bodo še zgražali nad nesramnostmi in lumparijami, ki jih povzroča danes prosvitljeni svobodomislec na Portugalskem. Kakor se danes zgraža vsakdo nad krvavimi orgijami prve francoske revolucije, tako se že zdaj čudi svet, kako da je moglo svobodomiselstvo uganjati take lumparije zdaj na Portugalskem, kakršne je uganjalo. Framazonski mogotci sicer poizkušajo goljufati svet in puste poročati le, kar se jim zdi ugodno, ampak vseh lumparij le ne more prikriti.

V znamenju svobode, enakosti in bratstva.

Prvo junaštvo, ki so ga izvedle framasonske surovine, prave krvočelne divje zveri v človeški podobi, je bilo, da so zahrbtno poklali na stotine popolnoma nedolžnih ljublji, ki niso bili oboroženi. Na nune, na bolnišnice, na šole in na sirotišnice so predvsem naglani framasoni duhovniške krvi žejne človeške zveri.

Svobodomiselne zveri napadle bolnišnico. — Onečastile in pretepale usmiljenke.

O napadu na samostan usmiljenk Trenas smo že poročali. Podrobna poročila so taka, da se morajo ježiti človeku lasje in da ti zastane kri v žilah nad tem, da se morejo še dobiti take zveri, ki postopajo tako, kakor so postopali svobodomiselnici v trenaški bolnišnici. Na ukaz framasonov so vdrli vojaki v bolnišnico. Vpričo bolnikov so svobodomiselne pošasti onečastile in mučile usmiljenke tako, da jih je veliko nevarno ranjenih. Usmiljenke so, ko so napasli svoje zverinske strasti, svobodomiselnici vrgli na cesto, zastražili bolnišnico in pustili bolnike brez vsake potrebe.

»Državni pravdnik, preberi obtožbo,« reče Domicijan slovesno.

»Obtožena Marka, poveljnika konjice pod cesarjem Titom v Judeji, so vjeli Judje na čelu velikega oddelka rimskih čet. S tem se je pregrešil proti ukazu Titovemu, da se mora vsak rimski vojak usmrtniti, ako ga vjamejo sovražniki. Kdor se pregreši proti temu ukazu, je obsojen, da ga usmrte ali pa da ga izžene v prognanstvo.«

»Obtoženec Mark, ali si kriv temu zločinu?« vpraša Domicijan.

»Moj sodnik je moj vrhovni poveljnik Tit; drugega sodišča jaz ne priznam.«

»Potem,« odgovori pravdnik, »bi se bil moral takoj, ko si prišel v Rim, zglašiti pri Titu. Sedaj je odšel iz Rima in noče, da bi ga motili; zato je izročil vodstvo vojaških sporov svojemu cesarskemu bratu princu Domicijanu, ki je skupno s temi častniki torej postavljeni sodnik.«

»Morda pa,« opomni Domicijan porogljivo, »je imel gospod Mark preveč opravila z drugimi stvarmi, ko se je povrnil v Rim, in ni dobil časa poročati o svojih zadevah cesarju Titu.«

»Hotel sem uprav k njemu, ko so me prijeli,« odgovori Mark.

»Potem si nekoliko predolgo odlašal. Sedaj se moraš že tukaj zagovarjati,« reče Domicijan.

»Dognalo se je,« nadaljuje pravdnik, »da je obtoženec prišel z neko

Svobodomiselni plesj po cerkvah. Morilci nun in duhovnikov.

Poročevalec angleškega lista »Daily Express« poroča, da so po svobodomiselnih nahujskani vojaki pričeli ropati in pleniti osobito po cerkvah in po samostanih. Grozni prizori so se dogajali, ko so nahujskani svobodomiselniki vojaki ropali cerkve in samostane. Ponavljajo se gnjusni prizori francoske revolucije. Pijani republikanci so plesali na oltarjih. Drugi so s sekirami, nožmi in z bodalci oboroženi puščali cerkve, razbijali kipe svetnikov in morili nune in duhovnike. Do 6000 nun in menihov so že izgnali. Umetnosti in dragocenosti stoletij se uničene po nahujskani svobodomiselni svojati.

Ali so katoličani krivi gospodarskega propada Portugalske?

Svobodomiselnici kriče, da so krivi gospodarskega propada Portugalske katoličani. Ampak to je čisto navadna laž, ker na Portugalskem že desetletja ni zastopana katoliška stranka v portugalskem parlamentu in vladi. Tisti svobodomiselnici, ki so uprizarili revolucijo, so vladali na Portugalskem in dovedli državo na rob gospodarskega propada. Laž je tudi, da bi imela rimska kurija velik vpliv na Portugalskem. Ravno nasprotno je res, ker so imeli cerkveni portugalski krogi veliko avtonomijo in so malone popolnoma neodvisni od rimske kurije. Lizbonski patriarhi imajo velikanske predprave, kakršnih nima nobena druga država. Patriarh nosi tiaro, ima tudi pravico do sedia gestatoria.

Ali stoji nova republika res trdno?

Svobodomiselnici kriče na vsa usta, da je republika trajno zagotovljena in utrjena. Ampak poznavalci portugalskih razmer najodločneje zatrjajo, da republika stvar nikakor ne stoji še tako trdno, kakor to trdijo zagovorniki svobodomiselnih portugalskih vitezov krvave sekire in bodalcev.

Kranjski grof Auersperg na ogledih v Ameriki.

(Pogovor amerikanskega časnika z grofom Gvidonom Auerspergom o ljubljanskem pastirju Hegemannu.)

Gvidon grof Auersperg, potomec grofov Turjaških na Kranjskem, je prišel pred meseci v Ameriko in z veliko reklamo se je takrat po nemških in angleških listih poročalo, da je prišel mladi kavalir sem, da bi proučeval ljudi in razmere in se tako pripravljaval na politično karijero, katera ga čaka v domovini kot člana starodavne grofovske rodbine. Mi, ki poznamo razmere na Kranjskem in vemo, da so grofi Turjaški obožali, smo vedeli takoj, da je grof prišel v Ameriko le na ogled, da bi vlovil kako bogato nevesto, ki bi mu pozlatila zarjavelo grofovsko krono.

Grof si je najel takoj svojega »lajbžurnalista«, ki je v svojem tedniku in po drugih listih pel slavo mlademu grofu, seveda za dobro plačo. Grof je povsodi nastopil in se silil v ospredje, postal član mnogobrojnih avstrijskih društev, prirejal bankete svojim opodam in celo javno je nastopal. Nepoznavši amerikanske razmere in misleč, da je v ljubljanski kazini, je javno napadel slovenski narod in ga smešil

pred amerikansko javnostjo, za kar pa je prejel zaslužen odgovor.

Zdaj je njegove slave konec. Grof na tihem proklinja amerikansko časopisje, ki je prišlo na sled, da vzroki njegovega bivanja v Ameriki niso tako vzvišeni, kakor je on po svojih trobentačih raztrobil v svet, jezi se pa tudi nad ameriškimi ženstvom, ki je imelo tako malo usmiljenja do njega in ga ni hotelo rešiti njegovih dolgov. In dolgove ima grof, kakršni se spodobijo zastopniku starega plemstva.

Moj up je šel po vodi, hode grofič zdaj lahko pel s Prešernom, slovenskim učiteljem njegovega strica nemškega pesnika Anastazija Guena. Neveste ni dobil in je tudi ne hode. Vsega tega pa je kriv protestantovski pastor dr. Hegemann v Ljubljani, ki mu neče dati več cvenka, katerega potrebuje za iskanje ameriških nevest.

Neki newyorški advokat je izdal, da je dr. Hegemann, protestant, pastor v Ljubljani, tožil grofa Auersperga za plačilo 54.000 K, katero vsoto mu je posodil, da je mogel iti v Ameriko in si poiskati neveste. Grof je prestopil pred odpotovanjem v Ameriko k protestantizmu, to je morda bil po mnenju ameriškega časopisja pogoj, pod katerim se mu je preskrbelo posojilo. Za posojilo je baje zastavil dedinske pravice do premoženja njegove matere, katera je pa takrat še živela in se nahajala v nekem sanatoriju. Najpoprej je dobil grof od dr. Hegemanna 30.000 kron in sicer mu je pastor dal denar pod pogojem, da denar vrne, kakor hitro se v Ameriki bogato oženi. Z izposojenim denarjem se je napolnil grof v Ameriko. V Ameriki pa so kronce malo vredne in pet jih gre na en dolar. Grofovi žepi in mošnjčki so se hitro praznili in treba je bilo najeti novega posojila. Zdaj mu je priskočil na pomoč izdajatelj lista »Austria«, dr. Karol Weiss, ki je baje v grofovem imenu pisal pastirju Hegemannu o uspehih kranjskega plemiča v Ameriki in pristavil, da je grof takorekoč že zaročen, da pa še potrebuje denarja, za razna darila svoji zaročenki. Dr. Hegemann je poslal zahtevano vsoto. Grof bi bil moral za to novo posojilo poslati dolžno pismo, kar pa je bil pozabil storiti, ker je imel preveč opraviti s svojimi »študijami« ameriških razmer, katere zdaj temeljito pozna. Kako je potegnjeni Hegemann postal nervozen, smo že poročali.

Neki hudomušni newyorški žurnalist je obiskal grofa Auersperga v hotelu Waldorf Astoria, da se na svoja ušesa prepriča, če je kaj resnice o zaroki grofa z neko bogato Amerikanko. Grof Auersperg je bil ravno v namenu se preseliti iz elegantnega in dragega hotela v privatno sobico neke hiše na 71. cesti, ko je prišel časnika in ga navrtal.

»Prišel sem, da vam gratuliram,« je dejal časnika, »slišal sem, da ste zaročeni, ali smem vedeti s kom?«

»Da to se pravi,« jecjal je grof.

»Vi ne smete o tem govoriti, gospod grof,« segel mu je navzoči bivši dunajski odvetnik dr. Briggs v besedo, ki je zdaj grofov pravni svetovalec.

Z milim pogledom se je grofič zahvalil svojemu svetovalcu in dejal: »Jaz vam o tem ne morem še ničesar

povedati, Vi veste, ako se gre za kako damo —.«

»Torej vi ne tajite dejstva, da ste zaročeni,« je vprašal poročevalec nadalje.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že opozorjen kako govoriti in je dejal:

»Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razbila. Ne govorim več o tem.«

»Zakaj ne,« se je odrezal časnika. »Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženili?«

Tu je zopet posegel vmes dr. Briggs.

»Kako pridete do tega? Jaz sem tu pravni svetovalec grofa in hočem namestiti njega odgovorjati,« je rekel dr. Briggs časnika, na kar pa je ta dal za odgovor:

»Dr. Hegemann v Ljubljani je tega mnenja!«

Kakor bi gad pičil grofa, je ta odskočil in vprašal: »Kaj veste Vi od pastirja Hegemanna?«

Časnika je mirno repliciral: »Mnogo, med drugim tudi to, da je plačal Vaše potovanje v Ameriko. Ali je to res?«

»Da, če že tako hoče, on mi je posodil denar.«

Radovedni časnika pa je vprašal še dalje. »Ali ste sami ali po kakem zastopniku pisali pastirju da ste skri-vaj zaročeni in da še potrebujete denarja?«

»Da tako pismo se je pisalo,« je potrdil grof.

»In pastor Hegemann Vam je poslal še 20.000 K?« »Da!« je bil odgovor.

»Kako pa je z Vašim prestopom k protestantovski veri, gospod grof? Vi ste pred odpotovanjem, kakor se mi je reklo, izpremenili vero?«

Zdaj je grof kar divjal, ko je videl, da je časnika tako natančno poučen. Vpil je, da je to obrekovanje in ves besen je hodil po sobi gor in dol. »Vidite, dr. Briggs,« je rekel grof svojemu svetovalcu, »zdaj trdi ta obrekovalec, da sem zaradi tega postal protestant.«

Grof je nato razkladal, zakaj je postal protestant. On je prepričan nemški nacionalist in je iz političnih vzrokov in mladeniškega navdušenja postal protestant, nikakor pa ne iz koristolovstva. Kdo se ne smeje? Rekel je nadalje, da je imel vsled tega mnogo sitnosti in da bode zdaj zopet pristopil nazaj h katolicizmu, ker s takimi zastopniki protestantizma, kakor je dr. Hegemann noče ničesar več opraviti imeti. Dr. Briggs je komaj pomiril razburjenega grofa in ga svaril pred takimi nepredvidnimi izjavami.

»Torej oženiti se nočete tukaj,« vpraša ga hudomušno časnika.

»Nikdar,« je v jezi odgovoril grof in se malo laskavo izrazil o ameriškimi ženskami.

Pogovor se je nato zopet sukal o finančni strani potovanja in je na dotična vprašanja grof odgovoril časnika:

»To je moja privatna zadeva, če si jaz izposodim denar ali ne. Kaj to briga Vaš list? Amerikansko časnika-stvo je eno najbolj zopernih naprav v ti svobodni deželi. Ono vse tiranizira in v vsako stvar se vtika.« Pravni sve-

Druga priča proti Marku je bil vojak, ki je izpovedal, da je bil oni dan pod Markovim poveljstvom. Videl je, kako je vodja Judov, ravno ta Kaleb, udaril obtoženca Marka s ploščino svojega meča. Nato je nastal splošen boj, v katerem so bili Rimljani odbiti. Koncem boja je videl, kako so poveljnika Marka odpeljali kot vjetnika. Meča ni imel v roki in kri mu je tekla na eni strani glave.

Ko je bilo pričevanje končano, so vprašali Marka, ali ima kaj povedati v svojo obrambo.

»Mnogo,« je rekel ponosno, »ako stojim pred pravičnimi sodniki, pred vsem, da se pokličejo kot priče vojaki moje legije, ki so bili z menoj; izmed teh vidim danes tukaj samo enega, ki je pričal proti meni, nekega lopova, o katerem se spominjam, da sem ga dal radi tatvine bičati in da se je moral odsloviti. Ta Jud Kaleb pa je že star moj sovražnik, ki je oskrnil že svoja mlada leta z umorom; še mladega sem v dvoboju premagal ter mu prizanesel življenje. Resnica je, da me je udaril z mečem po hrbtu, ker me je zahrbtno napadel; ko sem pa planil proti njemu, me je udaril po glavi, da sem padel v nezavest. Takega so me vjeli in in sem več tednov bolan ležal. Od tam sem prišel v Rim z željo, da bi se oglašil pri svojem poveljniku cesarju Titu. Jaz ponovim svoj priziv, ker le Tita

priznam za svojega zakonitega sodnika.«

»Njega ni tukaj in ga sedaj jaz nadomestujem,« je rekel Domicijan.

»Potem se skličem na cesarja Vespazijana. Jaz sem rimski plemič in imam pravico, da me sodi cesar, ne pa pristransko sodišče, čegar načelnik goji radi zasebnih zadev hudo nasprotstvo proti meni.«

»Ti si nesramen!« je zavpil Domicijan. »Tvoj priziv se predloži cesarju, ker se mora. Sedaj nam pa povej, kje je ona ženska, ki si jo kupil na trgu, kajti mi želimo slišati tudi njeno pričevanje.«

»Princ, tega ne vem,« odgovori Mark. »Resnica je, da je prišla v mojo hišo, a jaz sem ji dal svobodo in odšla je s svojo strežnico, kam, tega pa ne vem povedati.«

»Mislim sem, da si samo strahopetec, zdi se pa, da si tudi lažnjivec,« se je rogal Domicijan. Nato se je posvetoval s svojimi častniki in pristavil:

»Mi razsodimo, da je obtožba proti tebi dokazana; ti si onečastil rimsko orožje, ker ga nisi bil zoper sebe, ko so te vjeli; kazen za to določi ti na tvoj priziv cesar sam. Med tem pa zapovemo, da te zapro v vojaški jetnišnici blizu Martovega templja in da te usmrte, ako bi skušal pobegniti. Dano ti je na prosto, da napišeš svoj zagovor in priziv, ki se izročita mojemu očetu cesarju.«

tovalec, ki pozna ameriške razmere, je grofa posvaril zaradi teh besedi.

O svojem razmerju s pastirjem Hegemannom je dejal grof, da mu je pastor na njegovo osebno imetje in pa na dedinske pravice do premoženja njegove matere posodil denar. Pastor mu je naštel 29.000 K, za kar mu je grof vročil dolžno pismo za 30.000 K. Ko mu je spet pisal po denar, zagotovil mu je 4000 posredovalnine in je dobil 20.000 K, za kar bi moral poslati pastirju dolžno pismo za 24.000 K. Tega ni poslal, ker je med tem časom umrla njegova mati in je on podedoval toliko, da bode dolgove poplačal. On noče plačati Hegemannu 5000 K posredovalnine za posojilo.

»Ali ste Vi dali pastirju častno besedo za to, kar stoji v spisih,« je odvrnil častnikar.

»O kakšni častni besedi ni bilo govora,« je nadaljeval grof. »Jaz je nisem dal. Jaz sem se vsled tega branil pastirju plačati več kakor 29.000 K, katere je meni dal in sem svojega odvornika, dr. Ambroschitscha, že pooblastil, da to vsoto izplača dr. Hegemanu proti generalni pobotnici.

Dr. Hegemann je imeti vseh 54.000 K in ker mu nisem poslal dolžnega pisma za nazadnje poslanih 20.000 K, je po advokatu, dr. pl. Wurzbachu, vložil tožbo in zahteva, da se vse moje premakljivo premoženje zaruči. Tožba je bila začasno odbita in 14. oktobra je nova razprava.

Častnikar si je ogledal sodni spis in hotel seči po nekem listu, kar pa mu je dr. Briggs zabranil.

»Zakaj ne pokažete, to je vendar pismo, s katerim se je zahtevalo onih 20.000 kron s pripomojo, da je grof zaročen.« Dasi je grof rekel dr. Briggsu, naj pokaže častnikarju pismo, tega dr. Briggs le ni storil. Grof je še omenil, da mu je pastor Hegemann pisal sledeče: »Oženite se kmalu s protestantovsko milijonarko in pridite ž njo sem. Delajte ž njo za nemško stvar in vero in nama obema ne bode nedostajalo profita.«

Med tem pogovorom je bilo bistro oko poročevalčevega zagledalo drug listek papirja, na katerem je stalo: »Ako se takoj ne pošlje dolžno pismo, bodem storil korake, da se vas zasleduje zaradi hochstaplerstva.« — To je brzojavil dr. Hegemann, ko je dr. Weiss poročal pastirju, da je grof odpotoval na zapad.

Ker grof ni dal na to brzojavko nobenega odgovora, je prišla druga od dr. Hegemanna iz Ljubljane z besedilom: »Ako ne dobim dolžnega pisma takoj, provzročil bodem napade po častnikih v New-Yorku.« Nato je grof brzojavil svojemu advokatu, da toži pastirja zaradi razžaljenja časti, izsiljevanja in oderuštva. Dr. Hegemann je pozneje sicer izjavil, da ni hotel žaliti, ali to ni zadostovalo grofu. On zahteva, da se mora dr. Hegemann telegrafično opravičiti.

Slednjič je častnikarski poročevalec še vprašal grofa, če je res, da je dr. Weiss »dober stal« za posojilo 20.000 K, katero je grof dobil v Ameriko. Grof je hotel protestirati, ali dr. Briggs je še prej odgovoril:

»Da bi se ne smejal. To bi se reklo kozla napraviti za vrtnarja. Nasprotno bi bilo prej mogoče. Grof se nahaja

ju obenem z zapiskom o izjavah prič proti tebi.«

»Ti princ in vi, častniki,« reče Mark slovesno, »nikdar niste sukali meča zunaj rimskih cest, vi imenujete strahopetca mene, ki sem častno služil v petero vojskah, ki sem častno nosil orožje od mladih let, in to na besede tega judovskega odpadnika, ki je bil že od nekdanj moj sovražnik, in vojaka, ki je s tatvinami sramotil rimsko armado. Poglejte na moje prsi in potem recite, ako so to prsi strahopetca!« in raztrgal je svoja oblačila in pokazal svoje prsi, kjer je bilo videti vse polno brazgotin vsled zaceljenih ran. »Pokličite moje tovariše, s katerimi sem se skupno bojeval v Galiji, v Siciliji, v Egiptu in v Judeji in jih vprašajte, ako je Mark v resnici strahopetec!«

»Nehaj s svojim bahanjem,« je rekel Domicijan, »in skrivaj tiste praske. Ti si bil od Judov vjet — in to je dovolj. Tvoja prošnja se usliši: tvoj slučaj se predloži cesarju. Ako bi bilo to res, kar pripoveduješ, pripeljal bi bil seboj ono žensko, o kateri se govori, da te je rešila iz judovskih rok, in ki si jo kupil kot sužnjo. Ako storiš to, tedaj bomo uvaževali tvoje besede. Do tedaj pa v ječo. Straže, odvedite Marka, imenovanega Srečnega, ki je bil nekdanj načelnik konjenice pri armadi v Judeji, a je s svojo strahopetnostjo oskrnil čast rimskega meča.

(Dalje.)

zdej, ko mu je mati umrla, v dobrih gmotnih razmerah in vsa afera s Hegemannom bode v teku par mesecev končana.«

Čudno je, da grof ne gre zdej domov, ko ne bode z ženitvijo nič in bi lahko svojo stvar zastopal sam pred sodiščem, namesto da se še klati po Ameriki! Morda so pa domača tla le prevročja za njega in prepusti uravnavo vse afeze svojemu advokatu. Heil, grof! Olet!

ZASEDANJE DELEGACIJ.

Danes prične zborovati avstrijska in ogrska delegacija. Šlo se bo zdej predvsem za skupen proračun. Nikakega dvoma pa ni, da se bodo delegacije tudi resno pečale z zunanjo politiko. Aneksija Bosne in Hercegovine, razmerje z državami, ki niso v stari trozvezi, to so vse stvari, ki so nekoliko zanimive in za katere se bodo delegati gotovo zanimali. Redne potrebščine zahteva armadna uprava 345.000.000 K, 12.000.000 K več kakor prej. Izredna potrebščina znaša 186.000.000 K, da se pokrijejo stroški mobilizacije ob aneksiji Bosne in Hercegovine. Mornarica zahteva 68.000.000 K, 3.000.000 K več kakor lani, pod naslovom bosanska kriza pa zahteva tudi mornarica 54.000.000 K za pospešitev raznih ladjinih zgradb. Stroški za dreadnoughte se porazdele na dobo od leta 1911. do leta 1916.

Nemške stranke so sklenile, da naj bo predsednik sedanjega delegacijskega zasedanja Slovan, ker je zadnjemu zasedanju predsedoval Nemec.

NEVARNOST NA ŠPANSKEM.

Španska vlada namerava poklicati pod orožje rezerviste. Državna policija je namreč poročala vladi, da so se vršila zadnje dni tajna zborovanja španskih republikanov, v katerih so voditelji priporočali, naj se s propagando dejanja predolgo ne odlašajo.

ČENSTOHOVSKA AFERA.

Iz Krakova poročajo: Poljski škofje, na čelu jim kardinal Puczyna, so ukrenili potrebne korake pri kuriji, da se ohrani Čenstohovo kot narodni in zgodovinski spomenik Poljakov. Pravijo pa, da se bo čenstohovskim menihom odvzel samostan in cerkev ter izročil v upravo posvetnim duhovnikom. Vodstvo samostana bo imel v bodoče kanonik Mihalski iz Wlaclaweka. Škof Zwitowilski iz Kalisza je došel v Čenstohovo, da vodi preiskavo v samostanu. — Rуска policija se pogaja v avstrijskimi oblastmi, da bi ji izročile zločinca Macoha. Nedavno ukradeno krono so dobili.

NOVI BOJI MED ČRNOGORCI IN TURKI.

Oboroženi Črnogorci so zopet napadli utrjene turške obmejne čuvajnice v Malkovcu in v Erzenici. Črnogorci so ustrelili dva turška vojaka in enega Mohamedanov, nevarno pa ranili devet Mohamedancev. Turki nameravajo proglasiti ob črnogorski meji vojno stanje.

Dnevne novice.

+ Izjava. Predstavništvo hrvatskega katoliškega narodnega d'aštva na svoji sjednici od 10. X. 1910. zaključilo je, da u pogledu vijesti, koje su izbile na javu sa strane protivničke i od nje zavedene štampe, izda ovu izjavu: Hrvatsko katoličko narodno d'aštvo je grupa čisto kulturnoga karaktera, koja ima zadaću svoje članove odgojiti u kršćanskom i hrvatskom duhu, obrazovati ih i pripraviti za gospodarski i poslovni rad, da mogu jednom kao karakterni muževi pružiti svomu hrvatskom narodu realnim radom potrebnu pomoć, pa prema tomu razvoj javnih političkih prilika i njihova promjena, ne može činiti promjena u našim redovima. Radi toga potpisano predstavništvo izjavljuje, da su sve vijesti spomenute štampe neosnovane. Svakomu pak poštenomu hrvatskomu katoličkom d'aku su uvijek otvorena vrata i svi ga veselo i od srca pozdravljamo u svojim redovima. — Ivan Tiljak, cand. med. vet., predsjednik »Hrvatske«. Velimir Deželić, stud. iuris, predsjednik »Domagoja«. Marin Katalinić, cand. phil., predsjednik »Pavlinovića«, pokrajinskog akad. društva za Dalmaciju. Antun Defar, cand. iuris, predsjednik »Dobrile«, pokrajinskog akad. društva za Istru. Marko Rebac, cand. iuris, predsjednik »Martića«, pokrajinskog akad. društva za Bosnu i Hercegovinu.

+ Slovanski poslanci v istrskem deželnem zboru so izdali komunike, v katerem pravijo: Slovanski poslanci stoje še vedno na svojem stališču, ki so je uveljavili takoj meseca septembra l. 1909. ter je ponavljali pozneje tolikokrat. — Oni odklanjajo vsako odgovornost za sedanj položaj v deželnem zboru.

ru, prepuščajoč narodu, da sodi, na koga pada ta odgovornost, dočim italijanski poslanci trdoglavo nočejo pripoznati v deželnem zboru svojih 18 kolegov, ki predstavljajo večino istrskega prebivalstva, in to kljubovaje državnim temeljnim zakonom in v očitim protislovju z novim istrskim deželno-zborskim in volivnim redom.

+ Liberalci so se zopet izdali. V »Slovenskem Narodu« pojejo slavospeve portugalskim republikanom, ki so, kakor kažejo poročila, pomorili na tisoče duhovnikov, razdijali cerkve in samostane in onečlašali nunne ter demolirajo bolnišnice, pa plenijo in ropajo. Kakor so se navduševali za tolpe v Barceloni in za morilca Ferrera, tako se zdej za svobodomiselne portugalske bestije. To kaže, kaj bi liberalci počeli, ko bi pri nas prišli na vrhunec. Liberalni kandidat za Belo Krajino, tisti Gangl, kojega »Učiteljski Tovariš« je navdušeno hvalil Ferrera in kojega socialno-demokratski somišljeniki so prirejali shode za barcelonskega roparskega poglavarja, govori na svojih shodih na Dolenjskem, da bo on vojaštvo in kanone odpravil. Verjamemo, da bi liberalci pri nas radi odpravili vojaštvo, ki pri nas, hvala Bogu, še ni in tudi ne bo odpovedalo zvestobe svojemu vladarju in se tudi ne bo ponižalo tako daleč, da bi kakor na Portugalskem s kanoni streljalo na redovnice! Naše pošteno bogo- in domoljubno ljudstvo ne bo dajalo svojih glasov tisti liberalni in socialno - demokratski stranki, ki se zdej vnama za morilce in tatove na Portugalskem in proslavlja verolomstvo armade! Gangl naj si gre poiskati mandat v Lizbonu, kjer ga bodo gotovo z veseljem sprejeli.

+ Volitve v hrvaški sabor se bodo baje vršile 26., oziroma 27. t. m. — V okraju Djakovo potuje starčevičanski kandidat župnik Stjepan Zagorac. Spremlja ga dosedanji poslanec tega okraja dr. Rittig.

+ Stanje g. namestnika predsednika državnega zbora poslanca Pogačnika, ki se je poškodoval pri železniški nesreči pri Rottemannu, ni tako nevarno, kakor se je sprva mislilo. Gospod poslanec Pogačnik je moral vzeti dopust za sedanje deželnozborsko zasedanje in tudi mesto namestnika predsednika državnega zbora ne bo mogel opravljati, ker so mu zdravniki vsako naporno delo prepovedali.

— Tekma frmačev, ki jo je priredilo dne 9. t. m. »Slovensko lovsko društvo«, je uspeła prav lepo. Vreme je bilo ugodno, divjačine dovolj in vsi psi so delali izvrstno. Tekmovalo je 8 psov in so razsodniki, gospodje Evgen Križaj, c. kr. poštni kontrolor z Dunaja, Štefan Paximadi, veleposestnik iz Sežane in Stanko Rudež, notarski kandidat iz Ljubljane, imeli dela polne roke. Priborili so jim pa mora, da so svojo nalogo vršili ne le z veliko vnemo, ampak tudi z veliko preudarnostjo. Najlepše je delala psica »Vera«, last gosp. Fr. Ks. Urbanca, veletržca iz Ljubljane in je dosegla 174 točk ter si s tem priborila prvo darilo (50 K). Za »Vero« je prišla »Norma«, last istega gospoda, z 157 točkami (darilo 30 K). Obe je vodil mirno in elegantno lastnik sam. Na tretje mesto (darilo 20 K) se je povzpela »Eny«, last gosp. dr. Iv. Vrtačnika, c. kr. agrarnega komisarja iz Ljubljane. Vodil jo je gosp. Dragotin Klobučar, bančni uradnik iz Ljubljane, ki jo je tudi sam dresiral in sicer naravnost izbornu. Dosegla je 155 točk. Na četrto mesto so gospodje razsodniki postavili »Kinga«, last gosp. dr. Huberta Souvana, c. kr. finančnega tajnika iz Ljubljane. Vodil ga je srečno in premišljeno lastnik sam. Dalje so dosegli »Flott« gosp. Iv. Schusterja, trgovca iz Ljubljane, 150 točk, »Jerry« gosp. Jos. Avčina, evidenčnega geometra iz Ljubljane, 139 točk. Ta psica bi bila gotovo dosegla še lepši uspeh, če bi jo bil vodil lastnik sam. »Perun« gosp. Ivana Jošta, revizorja iz Ljubljane, je dosegel 132 točk in »Treff« gosp. I. Riedla, oskrbnika habaške graščine, 120 točk. V splošnem je vse pse pohvaliti in je bilo več prav lepih momentov pri tekmah, tako da je tudi številno občinstvo (»korona«) prišlo na svoj račun. Ob eni popoldne je bil v Dragomljah odmor, ob pol 6. pa skupen obed v Domžalah »na Pošti«. Po obedu je društveni predsednik dr. Lovrenčič razglasil izrek gospodov razsodnikov ter razdelil darila. Gospod Fr. Ks. Urbanec je bil toliko požrtvovalen, da je obe darili, 50 K in 30 K, odstopil društvu, za kar se mu je predsednik toplo zahvalil. Izrečenih je bilo več napitnic in ob prijetni neprisiljeni zabavi je kaj hitro potekel čas. Ob pol 10. uri se je družba z vlakom vrnila v Ljubljano. Tekmo je brzojavno pozdravil predsednik »Kranjskega društva za varstvo lova«, visokorodni gospod Rudolf grof Margheri, za kar so se mu udeleženci takoj brzojavno zahvalili.

— Srivnostna smrt. — Zopet zastrupljenje? Iz Pulja poročajo: Tu je umrla ljubimka mornaričnega podčastnika Karola Möllerja. Ker je Möller smrt svoje ljubice nekaj ur prikrival, začela je okolica takoj sumiti, da ni vse v redu. To je zvedela tudi policija in po tej tudi vojaška oblast. Truplo umrle se je obduciralo in pri obdukciji se je kopazalo, da je ženska umrla, ker je bila strup. Preiskava bo dognala, če se je ženska zastrupila sama ali če je imel podčastnik Möller roko vmes. Sum je padel radi tega tudi na podčastnika, ker mu je ravno pred letom umrla žena tudi za zastrupljenjem. Toda takrat se je dognalo, da se je ženska zastrupila sama.

— Pomnožitev orožništva. Glasom vesti z Dunaja se orožništvo izdatno pomnoži v vseh kronovinah, posebno pa v južnih deželah.

— Umrl je pri Sv. Križu na Vipavskem trgovec g. Anton Berbuč v 68. letu svoje starosti.

— Poroka. Včeraj se je poročila gosposodična Milica Gabrijelečič, hčerka g. dvornega svetnika Mihe Gabrijelečiča na Dunaju, z gospodom Rudolfom Markovičem, trgovcem v Splitu. — Poročila se je v Kamnici pri Mariboru hči mariborskega zdravnika dr. Raka z notarskim kandidatom dr. Schocherjem.

— Avstrijska vojaška godba v Buenos-Airesu. Godba 4. pešpolka »Hoch und Deutschmeister« se je v četrtek odpeljala v Buenos-Aires, kjer bo prirejela na mednarodni razstavi koncerte. Stroške pokrije znani veleindustrijec Krupp. Godba, močna 58 mož, bo 70 dni odsotna.

— Umrl je v Pragi bivši poslanec Jan Slavik.

— Ponesrečeni avstrijski prostovoljci. Iz Pulja poročajo: V petek so se podali štirje prostovoljci s čolnom po morju. Ker je bilo morje ta dan precej nemirno, sta dva prostovoljca že po kratki vožnji izstopila iz čolna, druga dva sta pa vožnjo navzlic hudemu morju nadaljevala. Odveslala sta v odprto morje in do danes še ni sluha o njih. Misli se, da sta postala najbrž žrtvi razburkanega morja. Mogoče je pa tudi, toda skoro neverjetno, da se nabajata še kje na odprtem morju ali pa da sta se kam rešila, kjer pa sta od obljudenega sveta popolnoma odrezana. Torpedovke vojne mornarice iščejo ponesrečenca že od petka vsak dan. Vse iskanje pa je bilo dosedaj brez uspešno.

— Veselica pri zgradbi ceste Predgrad - Dol v Beli Krajini. Dne 4. t. m. na imendan Njegovoga Veličanstva Franc Josipa I., priredilo je nekoliko Predgradjev patriotičnega duha malo veselico na prostem, kjer se imenovana cesta gradi. Te veselice se je udeležil tudi gospod poštar Mih. Bižal iz Starega trga, kakor tudi gospod župan Marko Jonke iz Dola in gosp. delovodja Vinko Jelečič. V trenutku, ko je pokanje podkopov (min) odmevalo, je gosp. Bižal imel govor, spominjajoč se našega presvitlega vladarja, nakar so zadeneli trikratni živijo - klici. Pri tej priliki se je tudi izrekla iskrena zahvala našim vrlim poslancem S. L. S., posebno se je pa povdarjala zahvala za izpolnitev obljube preblagorodnemu g. pl. Sukljetu in g. dr. Lampetu. Tudi se ni pozabilo na gospoda Josipa Lončariča kot podjetnika teh cestnih zgradb, ker mu to veliko in važno delo gotovo tudi veliko skrbi povzroča. Akoravno je imela ta veselica dva lepa pomena: prvi počastiti imendan našega Presvetlega vladarja in drugič zahvaliti imenovane faktorje S. L. S., kateri so povzročili, da se je z zgradbo cest naši veliki želji konečno ustrelo, so kljub temu nekateri naših liberalcev kašljali češ, da je bilo škoda g. Lončaričevih patronov, kateri so se v ta namen izstrelili. In taki ljudje bi radi druge učili dostojnosti! Belokranjci jih ne bomo poslušali, ampak bomo ostali zvesti staremu slovenskemu geslu: Vse za vero, dom, cesarja!

— Nova določila glede spremnih listin za pakete v Rumunsko. C. kr. trgovinsko ministrstvo je naznanilo trg. in obrt. zbornici v Ljubljani, da se mora odslej vsakemu, za Rumunsko namenjenemu paketu pridejati izvirno fakturo, ki jo je pritrčiti na druge spremne listine. Sprejemni poštni uradi morajo na car. izjave k paketom za Rumunsko z ročno pisavo napisati spremno številko paketa in pridejati krajevni in dnevni pečat. Primerna uredba poštne tarife za pakete se pridružuje.

— Umrl je nagloma včeraj v Trstu industrijalec gospod Fran Dollenz na kolodvoru, ko se je hotel odpeljati z vlakom v Zavrje. Bil je svoj čas tudi slovenski občinski svetnik v Trstu. Svetila mu večna luč!

Štajerske novice.

Š **Sovražena slovenščina** je dobila nakrat veliko veljavo pri Nemcih. V graškem občinskem svetu se je sprejel v zadnji seji predlog občinskega svetnika Stöckla, da naj se mestna uprava ozira na šolsko oblast, da društvu »Anker« na razpolago določen prostor, da zamore to društvo prirediti kurz za slovenščino. Ta kurz bo trajal celo zimo po osem ur na teden. Svoj predlog je Stöckl utemeljeval na ta-le način: Slovenec vedno bolj prodirajo v vse javne urade in važnejše trgovske službe, ker so večji več jezikov. Da se temu od nemške strani odpomore in se Slovence potisne iz teh služb je nujno potrebno, da se i Nemci začnejo prav pridno učiti slovenščine. Ker je enak tečaj osnovan že v Mariboru, mora biti tudi v Gradcu, ki baje redi dosti slovenskih uslužbencev v trgovinah. So res iznajdljivi ti graški Germani.

Š **Znani kričoč Malik** je imel pretečeno nedeljo 9. t. m. shod volivcev v Radvanju pri Mariboru v Puklovi gostilni. Dve celi uri je klobasiral Malik take neumnosti, da so trezni možje zmajali z glavami. Obče je namreč znano, da Malik ne more drugače ziniti, če ne bi udaril po Avstriji in habsburški dinastiji in ne bi hvalil Hohenzollernce. Malikovi govori nimajo pravzaprav nobenega začetka ne konca; vse zmeče vsenemški Malik v en koš, da se nazadnje še sam ne spozna. Na shodu je še govoril veliki Nemec, bivši Čeh Havliček in še večji radvanjski Pukl. Koncem shoda so se zborovalci pošteno nafajhtali, kar je pravzaprav edini uspeh zborovanja.

Š **Imenovanje**. V lč. g. kanonik in dekan Fran Moravec, je imenovan za člana mestnega šolskega sveta, namesto odstopivšega stolnega prošta, monsignorja vlč. g. Karola Hribovskega.

Š **Razpisano učiteljsko mesto**. V Novi cerkvi pri Ptujju se razpisuje mesto učitelja. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do 30. oktobra na okrajni šolski svet v Ptujju.

Š **Mariborsko trgovsko in obrtno društvo** je priredilo za učence trg. in obrtnega stanu zavetišče. Vstop ima sleherni slovenski učenec. Oglasiti se je treba do 1. novembra v trgovini g. Vilko Berdajsa ali g. Weixla.

Š **Umrli** je dne 10. oktobra v Mariboru g. Matija Sevnik, vpokojeni orožniški stražmojster in sedanji oskrbnik Girstmayerjevih posestev.

Š **Požar**. Pri Sv. Barbari v Haložah je pogorela hiša posestnika I. Kolednika. Zažgali so otroci. Revez ni bil nič zavarovan. Še le pred kratkim si je z velikimi žrtvami postavil hišo.

Š **Drzen napad**. V nedeljo dne 9. t. m. zvečer je šel kurjač južne železnice Mihael Dobnikar po cesti ob Dravi domov v Studence. V bližini hiše št. 4, ga je nek neznan človek napadel od zadaj. Udaril ga je z debelim kolom po glavi, da se je onesveščen zvrnil po tleh. Napadalec mu je iztrgal srebrno uro. Dobnikarja so prepeljali težko ranjenega na rešilno postajo in ga obvezali. O napadalcu manjka vsaka sled.

Š **Na Vranskem** priredita prihodnjo nedeljo poslanca dr. Iv. Benkovič in Alojzij Terglav velik političen shod za Savinjsko dolino.

Š **Schillerja** bodo 11. novembra proslavljali mariborski Nemci. Vsa nemškonacionalna društva mariborska so si osnovala poseben odbor za to slavnost.

Š **Slaba prede** »Marburgerici«, ker se da na Malikovih shodih obešati na zvon hvalisanja, ki pa ji bo bore malo koristilo. Kralikovi in Jahnovi časi so že davno minuli.

Š **Izobraževalno društvo v Vorbergu** priredi prihodnjo nedeljo dne 16. oktobra poučni shod. Predava urednik Zebot iz Maribora.

Š **Hoče**. V nedeljo, dne 9. oktobra je imelo tukajšnje »Katol. bralno in gosp. društvo« letni občni zbor. Lepo je govoril dr. Leskova iz Maribora o političnem in gospodarskem pomenu bralnega društva. Vrlemu gospodu govorniku še enkrat: srčna hvala! Odbor je tako-le sestavljen: predsednik Franjež Jernej; podpredsednik: Rojko Franc; tajnik: č. g. kaplan Šeško Konrad; blagajnik: Vernik Anton; knjižničar: č. g. kaplan Baznik Ivan; odborniki: Gselman Jože, Hergout Franc, Janžič Blaž. Za »Slovensko Stražo« se je nabralo deset kron.

Š **Nova slovenska posest v Celju**. Zavedni narodnjak g. A. Kuhar iz Gaberje je v soboto kupil hišo g. Mačka, vis-à-vis državne gimnazije in slovenske cerkve v Celju.

Š **V Središču** preiskujejo zaradi kolere zdravniki vse potnike, ki prihajajo z vlaki iz Ogrskega. To službo oprav-

ljata gg. dr. Kristan iz Ormoža in dr. Špešič iz Središča.

Š **Skrivnostna smrt**. V Celju so našli v vojašnici 87. pešpolka nekega rezervista mrtvega na postelji. Sumijo, da se je zastrupil.

Š **Služaj odvetnika dr. Holda v Gradcu**. Proti dr. Holdu se je začela redna preiskava. Sodnija se ima baviti s preko 180 slučaji nepoštenih manipulacij s tujim denarjem, katerih se dolži dr. Holda. Pri vsem tem se nam zdi čudno samo jedno: ali res ni graška odvetniška zbornica prav nič vedela za dr. Holdovo »delovanje«?

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja v Celovcu šteje letos 85.789 udov, to je 275 več, kakor leta 1909. Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar:

1. »Slovenske legende«.
2. »Sveta spoved«, molitvenik.
3. »Zgodovina slovenskega naroda«, 1. zvezek.
4. »Drobne povesti«.
5. »Slovenske Večernice«, 64. zvezek.
6. Koledar za leto 1911.

V zameno ali v doplačilo — kakor si je kdo pri vpisovanju želel — se še doda:

7. »Zgodbe sv. pisma«, 16. zvezek.
  8. »Trije rodovi«. Povest.
- Z razpošiljativjo smo pričeli ravno kar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. — Red za letošnje razpošiljatev je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Goriška nadškofija. 5. Tržaško-koprška škofija. 6. Lavantinska škofija. 7. Ljubljanska škofija. — Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »avizo«, pošljejo po nje na železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročajo družbi samo zamudo in nepotrebne stroške. — Siroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in sprejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

× × ×

V »Koledarju Družbe sv. Mohorja« leta 1911 je lepa potopisna črtica F. Muleca: »V Benetke«, dr. Iv. Preglja povest v verzih »Jurko pastirček«; dr. Iv. Preglja povest »Brata«; zgodovinski spis »Nikolaj Šubic Zrinjski, vitez Sigetski«, spisal Ivan Steklasa; »Grobniki napisi«, nabral Ksaver Meško; črtica Ivo Česnika »Kazen«; slika Ivo Česnika »Ogljar Luka«; Batogova povest »Sosed«; »Slike s Kanarskih otokov«, spisal J. Béličan; povest Ksaver Meška: »Sv. Jurij«; životopis »Ivan Podboj«, spisal St. Podboj; »Pravljica o materini solzi«, šopek iz cvetov kanarske ljudske poezije, spisal Béličan; »Boji graničarjev na Liki leta 1809« (po nemškem spisu); »Anton Medved«, spisala Ksaver Meško in F. S. Finžgar; »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«, spisal F. G.; humoreska Ivo Česnika »Tomaž Klinar«; »Dr. Karl Lueger«; »Evharistični kongres v Berlinu«, spisal A. Plečnik; »Naborna dolžnost in Amerika«, spisal sodnik dr. Fr. Goršič; »Baron Aleksander Helfert«; »Dr. Ljudevit Gaj«, spisal prof. Makso Pirnat; »Darvinizem in krščanstvo«; »Nevaren prijatelj ali zgodbe iz prvega življenja«. Posebno nas je razveselilo, da »Koledar« priobčuje tudi take spise, ki so narodno vzgojevalni, kakor o g. Pavlu Miklavčiču, županu na Blatu, ki je bil v Celovcu aretovan, ko je zahteval vojni listek v slovenskem jeziku, »Koledar« priobčuje tudi sliko vrlega župana in pa spise, kakor: »Castilcem Ferrerja v spominsko knjigo: Proti veri in postavni oblasti«. Pesniški del »Koledarjev« so oskrbeli Anton Medved, Franjo Neubauer, Ksaver Meško, dr. Iv. Pregelj, Anton Hribar. »Koledar« je bogato opremljen s slikami, ima nad meseci zanimive učne vinjete in novo lepo naslovno stran, delo g. prof. A. Koželja, ki se odlikuje po umevanju našega ljudskega življenja.

Družba je letos opustila popolni imenik v »Koledarju« in priobčuje le nove ude in imena poverjenikov.

Tretje leto izda družba zopet popolni imenik, le dve leti ga namerava opustiti, ker se v dveh letih na osem imen izpremeni le eno, torej je sprememba malenkostna.

Zanimive knjige so letos posebno »Slovenske legende«, katere je nabral Anton Medved, okrasil pa je legende z ljubimi slikami g. prof. A. Koželja, ki se je tudi tu pokazal pojmujočega umetnika.

V knjigi »Drobne povesti« je 21 poljudnih povesti.

Dr. Jožef Grudna znamenita knjiga »Zgodovina slovenskega naroda« je bogato ilustrirana.

Letošnji odsek »Slovenskih Večernic« obsega Janko Mlakarjev spis: »Trebušnik na slovanskem jugu«, »Kar Bog stori, vse prav stori«, spisal J. Vuk in »Naši ljudje«, slika iz vipavske doline, napisal J. Česnik ter dve V. Remčevi pesmi.

Po dr. Jan. Ev. Krekovi »Zgodbah sv. pisma« bo vsak z veseljem segel. Ta istotako bogato ilustrirana knjiga je na čast Slovincem in bi morala biti v vsaki slovenski hiši.

× × ×

Prihodnje leto izda Mohorjeva družba naslednje knjige:

1. Koledar za leto 1912.
2. Deseti brat. Slovenskih Večernic 65. zvezek. Ilustroval J. Vavpotič.
3. Hrvat. Spisal + Stare, uredil in izdal Fr. Neubauer.
4. Nežnim srcem. Spisal Ks. Meško. Ilustroval S. Santel.
5. Zgodbe sv. pisma, 17. zvezek.
6. Molitvenik za šolsko mladino.
7. V zameno se izda knjiga: Razne povesti, ako kdo ne želi »Zgodb sv. pisma« 17. zvezek.

Kdor hoče dobiti vseh sedem knjig, doplača 60 vin.

Družba obljublja, da izda prej ko mogoče ljudski katekizem in zgodbe za ljudstvo. Zeleti bi bilo, da Mohorjeva družba s sodelovanjem »Slovenske Straže« izda knjigo, v kateri bi dvigala ljubezen do domovine, širila narodno zavednost ter bi zbrala v ta namen lepe vzglede iz slovenske in druge zgodovine.

Zanimivo je, da si nekdo, kakor posnamemo iz listnice urednikove, želi »kje boljših prestav, kakor za kako slabo izvršno delo.« Ima prav! Tako bi se moral tudi nekateri domači pisatelji časih nekoliko bolj potruditi.

× × ×

Vse poverjenike »Družbe sv. Mohorja« lepo prosimo, da pri oddajanju knjig in pri pobiranju udnine pobirajo tudi male ali pri premožnejših večje prispevke za »Slovensko Stražo«. Naj bi vsi č. gg. poverjeniki vršili to nujno narodno delo! Mohorjani naj bodo v izkazih »Slovenske Straže« na prvem mestu!

DR. KRAMAR

je imel včeraj burno konferenco z baronom Bienertom.

Ljubljanske novice.

Ij **Danes zvečer ob pol 8. uri** se prično zopet javna predavanja S. K. S. Z. v njeni društveni dvorani. Danes predava ravnatelj deželne muzeja g. dr. Jos. Mantuani. Vabimo!

Ij **Pogreb gospe Marije Manfredo** se je vršil včeraj popoldne ob veliki udeležbi. Zastopana so bila vsa naša ljubljanska društva po številnih odposlancih, posebno številno so bila zastopana društva S. K. S. Z., »Kat. rokodelsko društvo«, »Kat. društvo za delavke« in slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«. Vodstvo S. L. S. so zastopali poslanci dr. Evg. Lampe, prof. Ev. Jarc, Jožef Gostinčar, Jos. Mandelj, dr. Iv. Zajec in podpredsednik trgovske in obrtne zbornice g. Ivan Kregar. Pred mrtvašnico deželne bolnice je pod vodstvom g. Antona Svetka zapel moški zbor »Ljubljane« pretresljivo skladbo »Usliši nas, Gospod!«, nakar se je dolgi spreved pomikal proti sv. Križu. Na čelu spreveda so vihrale društvene zastave. Ob odprtem grobu je govoril v imenu naše organizacije blagi pokojnici v slovo podpredsednik S. K. S. Z. gospod Luka Smolnikar, poudarjajoč, kako se je pokojnica vedno v dejanju kazala kot prava krščanska in slovenska žena, katerih v sedanjih bojih tako silno potrebujemo. Ob odprtem grobu se je pokojnici zahvaljeval za vse dobro, kar je storila za našo organizacijo ter se v imenu vseh nas poslovil od prerano umrle v zavesti, da je dobila plačilo za svoja dobra dela pri Bogu. Moški zbor »Ljubljane« pa je gniljivo zapel turobno P. Angelikovo »Človek glej!« Ko je zbor z občutkom in dovršenostjo pel: »Truplo mirno naj počiva, — duša pa naj raj uživa,« ni bilo suho nobeno oko. Občinstvo je s solzami kropilo prerani grob pokojnice. Njen spomin med nami ostane trajen. Bog nam daj še mnogo žen tak pozitivnega slovenskega krščansko-socialnega dela, kot je bila Marija Manfredo! — Z Jesenic smo dobili včeraj naslednjo brzojavko: Ob prerani smrti delavne predsednice ženskega oddelka S. K. S. Z. iskreno sožalje. Ženski odsek delavskega društva.

Ij **Predavanje šentpeterskega prosvetnega društva v Ljubljani** ne bo

jutri v četrtek, ampak v petek, dne 14. oktobra, ob pol 8. zvečer. Predaval in sicer nadaljeval bo čast. gosp. J. Petrič o zanimivem potovanju v Jeruzalem.

Ij **Suspendiranje prof. Juga** se je izvršilo, »akor potrjuje tudi včerajšnji« šlov. Narod« na podlagi uradnega poročila na skupščini Zveze navzočega vladnega komisarja. Napačno je le »Narodovo« poročilo, da je deželni šolski svet o tem sklepal.

Ij **Proti velikanskemu lesenemu salonu**, katerega namerava pivarniška družba »Union« napraviti na Friškovicu, da bi tako zgradila poleg vojašnice (!) veliko plesišče, se sedaj za nami oglašajo tudi »Narod«. »Slovenski Narod« piše o namenih te pivovarniške družbe »Union«, katere je nedavno »Slovenec« razkril: »V gostilničarskih krogih vlada vsled tega po pravici silno razburjenje, zakaj nezasištan škandal bi bil, ako bi sedanje magistratno vodstvo omogočilo tako umazano konkurenco in dopustilo naravnost nemoralno podjetje.« — Nas take besede »Slov. Naroda« le vesele, zeleti bi le bilo, da bi v takih zadevah se »Slovenski Narod« večkrat postavil na našo stran. Vsi Ljubljance, ki trezno mislijo, so proti nameravanemu plesišču pivovarniške družbe »Union«, ker bi to plesišče le ubijalo ljudstvo gmotno in moralno in bi bilo gnezdo posurovelosti.

Ij **Kinematograf lovske razstave v Ljubljani**. Včeraj je ta izvršni kinematograf pričel svoje predstave v veliki dvorani »Uniona«. Predstave bodo trajale le nekaj dni. Včerajšnjemu obisku je nekoliko škodovalo, ker je občinstvo mislilo, da je to isti kinematograf, ki se je nekaj dni prej »produciral« v »Unionovi« dvorani. Ta kinematograf je pa drugo podjetje in ima res prave filme kinematografa dunajske lovske razstave. Na višku stoje prizori o bivanju cesarja v Ištu, prizori: »Nemški cesar kot lovski gost našega cesarja« in prizori: »Naš cesar na lovu«. Občinstvo je te podobe navdušeno aklamiralo, ko se je pokazala prožna postava cesarja lovca, je zasvirala godba cesarskega himna, katero je občinstvo stoje poslušalo. Če bi tudi ta kinematograf ne nudil drugega kot to, bi zadoščalo, Cesarja na lovu se ne vidi vsak dan. Priporočamo obisk.

Ij **Draginjsko zborovanje**. V petek dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer prirede združene organizacije državnih uradnikov v Mestnem domu javni shod, na katerem bodo zborovali o sedanji draginji, od katere so uradniki skoro najbolj prizadeti, ker drugi produktivni stanovi lahko prevale draginjo na odjemalce, dočim osebe s stalno plačo, ki je ista ostala kakor pred leti, ko še ni bilo draginje, tega ne morejo storiti. Ker so se cene živilom in mnogim drugim predmetom zvišale skoro za polovico, se morajo uradniki tudi za polovico, si morajo uradniki tudi za polovico ali se pa zadolžiti. Spričo takih razmer bodo uradniki javno manifestirali o tem neznosnem stanju in tovariši, ki čutijo z njimi solidarno, se bodo udeležili tega shoda.

Ij **Deželna zveza gostilničarskih zadrug** na Kranjskem v Ljubljani ima v petek, dne 14. oktobra t. l., ob 10. uri dopoldne v zadrugni pisarni v Gradišču št. 7 svojo sejo. Na dnevnem redu je: Čitanje zapisnika zadnje seje, razgovor o preureditvi in omejitvi točenja pod vejo, razgovor o možnosti pridobitve dobrih in cenejih vin. Sklepanje o protestu proti nameravanemu zvišanju deželnih naklad na užitnino. Določitev znižanih prispevkov članarine. Posvetovanje o korakih v zadevi domačih trafik. Posvetovanje o eventualnem gostilničarskem shodu. Razni predlogi in nasveti.

Ij **Parcele na prodaj**. Opozarjamo na inserat v današnji številki. Dotične parcele so v enem lepših krajev Ljubljane, v šentpeterskem predmestju, kjer se je dvignila zadnja leta cela naselbina lepih vil in drugih stavb z lepimi vrtovi. V primeri z nepretiranimi, lahko rečeno navadno nizkimi cenami, ga ni v Ljubljani primernejšega prostora za stavbe, kot na parceliranem knezoškofijskem posestvu. Kdor hoče imeti zračno stavbo na suhem, peščenem svetu, temu je vsekakor priporočati, da zida ondi. Izpod najnižje cene 5 in pol K za m² se ne prodaja.

Ij **Amaterfotograf!** Ker je amaterfotografija dandanes med Slovenci že zelo razširjena, a posamezni amaterfotografi ne stoji v nikakem stiku med seboj, sestavil se je pripravljavni odbor v Ljubljani z namenom ustanoviti društvo, katero bi dajalo priliko posameznikom se na tem polju izpopolnjevati. Namen društva naj bi bil gojiti, širiti, izpopolnjevati in pospeševati v umetniškem in znanstvenem oziru fotografsko umetnost. Prosi se tedaj vse one, ki se za stvar zanimajo, dame

In gospode, v Ljubljani in izven Ljubljane, da blagovolijo na spodaj označeni odbor naznaniti svoje naslove v svrhu sestave eventual. osebnih vabil k sestanku. Dobrodošli so tudi vsaki nasveti, ki se naj pošiljajo odboru, na katere se bode isti po možnosti oziral in jih upošteval. Prijave in dopise je pošiljati na naslov: »Pripravljalni odbor društva »Klub slov. amaterfotograf« v Ljubljani.« — Uljudno se prosi slavn. uredništva slovenskih listov, da to notico v svojih listih ponatisnejo! — Pripravljalni odbor.

Ij Kirurške operacije v Elektro-radiografu »Ideal«. Te operacije, ki jih je v Parizu izvršil znani kirurg profesor dr. Doyen s pomočjo zdravnikov dr. Rouza in Ferianija, zbuja največjo znanstveno zanimanje tako glede izborne operacijske tehnike, kakor glede humanosti, ker se s tem dokaže, kako se s takojšnjo intervencijo spretnega kirurga gotovo smrti rešijo človeška bitja, katerih obstanek zabranjujejo in otežujejo neštete bolezni. Ta nova serija operacij, ne dokazuje samo briljantnega napredka znanosti, nego je tudi velika dobrota za trpeče občinstvo, ki se bo za slučaj potrebe z mirnim srcem in brez obotavljanja podvrglo vsakrati operaciji čim bo videlo s kakšno spretnostjo, znanjem in zanesljivostjo kirurg lahko dela.

Ij Poročilo o včerajšnji predstavi slovenskega gledališča smo morali radi nedostajanja prostora odložiti na jutri.

Ij Ljubljanski topničarski nadporočnik odlikovan. Nadporočnik pl. Bulyowsky ljubljanskega topničarskega polka je bil od Nj. Veličanstva zaradi zaslug v vojaški službi, zlasti pa pri letošnjih vajah, odlikovan z Najvišjim priznanjem.

Ij Umrli so v Ljubljani: Valentin Bučar, častniški sluga, 23 let. — Marija Mahne, občinska uboga, 70 let. — Alojzij Bolhar, usnarjev sin, 3 dni. — Katarina Papler, zasebnica, 40 let. — Alojzij Poreber, tovarniški delavec, 48 let. — Matija Brezovar, postrešček, 59 let.

Ij 84 beguncev 17. pešpolka. Ravno kar je išla tiralica za štiriinosemdesetimi begunci 17. pešpolka, ki so bili deloma rezervisti, deloma bi morali nastopiti vojaško službo. Skoro gotovo so vsi v Ameriki.

Ij Začasna nastanitev nekaterih oddelkov obrtne šole. Mestna občina je vzela kakor čujemo, v najem za omenjene oddelke umetno-obrtno šole več sob v Cjzovski hiši na Bregu.

Ij Enajst oseb je aretovala policija v ponedeljek radi raznih prestopkov.

Ij Izgubil je neki gospod listnico, v kateri je imel do 700 K denarja in sicer 4 bankovce po 100 K, drugi pa po 20 in 10 K. — Neka dama je izgubila denarnico, v kateri je imela 40 K. — Mizar Fran Ulčar je izgubil srebrno žensko uro z verižico.

Ij Ciganska nadloga. Pred kratkim je v neki vasi pri Škofji Loki izvalila neka šepasta, 26letna ciganka, ki hodi po deželi s »komedijo« in vodi s seboj dvehletnega otroka, zlat počoni prstan, več ženske obleke in srebrno žepno uro.

IZGON AVSTRIJSKIH CIGANOV IZ ITALIJE.

Splošno se sodi, da so cigani zanesli kolero v južno Italijo. Vsled tega je laška vlada sklenila izgnati iz svoje države vse one cigane, ki nimajo laškega državljanstva. Umevno je pri tem, da bodo te čete skušale prestopiti avstrijsko mejo, pri čemur se kaj lahko zgodi, da zaneso kolero tudi v našo državo. Oblastva so spričo te nevarnosti odredila najstrožjo kontrolo vseh onih ciginov, ki bi ali naravnost ali pa po ovinkih skušali priti v naše dežele, bodisi iz Laškega, bodisi iz Ogrskega in Hrvaškega. Brez pravih potnih izkazov se jim mora prihod v deželo brezobzirno zabraniti, obenem pa nemudoma obvestiti o takih pojavih pristojno višjo oblast.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZASEDANJE DELEGACIJ. Dunaj, 12. oktobra. Obe delegaciji imata danes popoldne otvoritveni seji. Za predsednika avstrijske delegacije bo izvoljen dr. Glombinski, ki je izjavil, da izvolitev sprejme, za predsednika ogrske delegacije bo izvoljen bivši minister Ludovik Lang.

Dunaj, 12. oktobra. Vojno ministrstvo bo v normalnem proračunu za leto 1910 zahtevalo za redni izdatek 326 milijono kron, za izredni izdatek

10 milijonov kron in za izredni izdatek za zgradbe zavodov itd. **v Bosni in Hercegovini 8 milijonov K.** V posebni postavki bo še zahtevan kredit za stroške pri aneksiji Bosne in Hercegovine v znesku 180 milijonov kron. **Za zboljšanje hrane in plače moštvo** se zahteva 10 milijonov kron in sicer 5 milijonov za zboljšanje plače, 5 milijonov pa za zboljšanje hrane. Zajutrek se zboljša moštvo za dva vin. na dan, plača se pa zviša pri prostaku na dan za 4 vin. (torej dobi 16 vin. na dan), pri poddesetniku za 4 vin. (dobi 24 vin. na dan), pri korporalu za 6 vin. (26 vin.), pri četovodji za 8 vin. (48 vin.). Tudi se zviša plača invalidom in onim, ki so nastanjeni v vojaških bolnicah.

PROTI DVOJEZIČNOSTI PRAGE.

Praga, 12. oktobra. Pri včerajšnjem posvetovanju praških deželnih poslancev z županom dr. Grošom se je sklenilo protestirati proti vladni predlogi, ki hoče uvesti dvojezičnost v Pragi. Mestno zastopstvo se bo obrnilo na vse češke klube s prošnjo, naj zavamejo odločno stališče proti vladni nameri.

SPLOŠNA STAVKA ŽELEZNIČARJEV NA FRANCOŠKEM.

Pariz, 12. oktobra. Uslužbenci vzhodne in zahodne železnice so sklenili, da se pridružijo stavki ter so stavko že proklamirali. Stavkarski odbor je pozval tudi železniške uslužbence po ostalih progah na Francoskem, da se naj takoj pridružijo stavki. Ako se vsi ti železničarji pridružijo stavki, tedaj danes že ne bo iz Pariza vozil noben vlak in bo promet popolnoma ustavljen. Tudi uslužbenci podzemne železnice in delavci pri zatvornicah na rekah se pridružijo stavki.

Pariz, 12. oktobra. Uslužbenci severne železnice so poklicani na 21dnevne vojaške vaje.

Vsled draginje se boje vstaje v Parizu.

Pariz, 12. oktobra. Pri belgijski meji je razdrtih 20 metrov železniškega tira. Pri Versailu so razdrti vse brzojavne zveze. V Brailu je bil aretovan železniški kurjač, ki je zapustil vlak na odprti progi. Na neki drugi postaji so nalašč iz zločinkega nagiba dve lokomotivi spustili drugo proti drugi. Položaj je kritičen, ker se je radi draginje bati vstaje v Parizu. V svobodni, od socialnih demokratov proslavljeni Francoski je silna draginja, še hujska kot drugod.

DOGODKI NA PORTUGALSKEM.

London, 12. oktobra. Angleški kralj Jurij je zapovedal, naj odplave kraljevski jahti »Viktorija« in »Albert« pred Gibraltar in naj sprejmeta na krov portugalsko kraljevo rodbino.

Madrid, 12. oktobra. Vlada je izdala prepoved proti naseljevanju iz Portugalske izgnanih kongregacij.

Lizbona, 12. oktobra. Civilna oblast je pričela s konfisciranjem verskih hiš. Po inventuri se hiše zapečatijo. Monarhistični listi so zopet pričeli izhajati, nekaj od teh doslej monarhističnih listov priznava sedaj republiko.

Lizbona, 12. oktobra. Portugalska kraljeva družina je zapustila 4 milijarde peset dolgov. Več rodbin visokega plemstva se je izselilo. Višina konfiskovanega premoženja samostanov se cení na 200 milijonov, ki jih namestila republika porabiti v šolske namene. Nad 7000 redovnikov in nun je bilo izgnanih.

ŠPANSKA VLADA DEMISIJONIRA. Madrid, 12. oktobra. Španska vlada poda jutri demisijo.

KOLERA V LONDONU.

London, 12. oktobra. Tu se je v kraljevski prosti bolnici pojavil en slučaj kolere.

Cerkveni letopis.

c Dekanija Semič ima shod sodali tatis ss. Cordis Jesu v sredo, dne 19. oktobra v Podzemlji. Začetek ob pol 11. uri dopoldne. Vabijo se vsi člani.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gorenjski kmet: Prosimo za cenjenje Vaše ime.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 12. oktobra

Pšenica za oktober 1910	10-17
Pšenica za april 1911	10-36
Rž za oktober 1910	7-52
Rž za april 1911	7-78
Oves za oktober 1910	7-91
Oves za april 1910	8-31
Koruza za september 1910	5-46

Mnenje gosp. dr. A. Drumeff-a

Plevna.
Gospod J. Serravallo!

Trst.
Čast mi je, da sem preizkušal Vaše Serravallovo Kina vino z železom na lastni hčeri, rekonvalescentni po želodčni bolezni, brez teka in moči. Z uporabo dveh buteljk Vašega preparata je bolnica mnogo okrevala, pridobila je v kratkem vse moči in je popolnoma ozdravela. Zato je zame Serravallovo Kina vino z železom najboljšo obnavljajoče krepilo.

Plevna, 13. novembra 1909.
Dr. A. Drumeff.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Padačina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	738.4	11-2	sl. jug.	jasno
12	7. zjut.	738-4	7-1	sl. svzh.	del. jasno
	2. pop.	738.1	18.0	sr. jzrh.	sk. obl.

Srednja včerajšnja temp. 11.4° norm. 11-2°.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze tolažilnega sočutja, ki so nam došli ob prenegli smrti našega dobrega očeta, starega očeta, tasta, brata in strica, gospoda

Franca Omerse

trgovca in posestnika v Kranju,

kakor tudi za toli častno spremstvo nepozabnega pokojnika k večnemu počitku izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Posebej se pa še zahvaljujemo najiskrenejši za zadnje spremstvo zastopnikom trgovskega društva »Merkur« iz Ljubljane in njegove podružnice v Kranju, nadalje zastopnikom »Trgovske in obrtne zbornice«, »Trgovskega gremija« in »Trgovskega bolniškega in podpornega društva« v Ljubljani, občinskemu zastopu mesta kranjskega in njega županu, »Narodni čitalnici« in »Sokolu« v Kranju, gasilnim društvoma v Kranju in Škofljoki, bratovščini sv. Jozefa in »Veteranskemu društvu« v Kranju kakor tudi vsem drugim korporacijam in deputacijam, pokojnikovim stanovskim tovarišem trgovcem, uradništvu, profesorskemu kolegiju kranjske gimnazije, kakor tudi vsem drugim rodbinam in posameznikom, ki so od blizu in od daleč, posebno damam iz Ljubljane, v v tako nepriznanim številu prihiteli izkazati zadnjo čast preblagemu pokojniku. Posebej bodi pa še izrečena zahvala pevcem »Čitalniškega pevskega zbora« za ganljivo petje ob hiši žalosti in ob odprtem grobu, »Meščanski godbi« za tolažilne žalostinke od hiše žalosti do pokopališča, mnogoštevilnim darovalcem prekrasnih vencev in sploh vsem, ki so nam na ta ali oni način stali na strani ob priliki te za nas nenadomestljive izgube. Končno se pa še najtoplejšo zahvaljujemo g. dr. Edvardu Savniku, ki se v teh težkih urah ni izkazal le najvestnejšega zdravnika, temveč tudi najboljšega pokojnikovega in hišnega prijatelja.

V Kranju dne 11. oktobra 1910.

3015   Žalujoči ostali.

Gospodična srednje starosti, poštena, fina, izurjena 2993 (2)

šivilja

išče stalno delo pri boljši rodbini; gre tudi k vdovcu z otroci. — Naslov: »Prihodnost« št. 10, poštno ležeče, Ljubljana.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501
4 steklenice (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Več lepih parcel je še naprodaj

v Šentpeterskem predmestju na knezoškofjskem posestvu.

Zdrava lega, suh, v temelju peščen svet, cene nizke (od 5-50 K naprej za kvadratni meter). — Poizve se pri: Upravitelstvu knezoškofjske pristave v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 97, pritličje.

3011 3

Fran Kristan, t. č. upravitelj.

Kurzi efektov in menjic.

dne 11. oktobra 1910.	
Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9315
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9697
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9697
Avstrijska zlata renta	11545
Avstrijska krona renta 4%	9315
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8310
Ogrska zlata renta 4%	11155
Ogrska krona renta 4%	9175
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8081
Delnice avstrijsko-ogrške banke	1867
Kreditne delnice	66750
London vista	24050
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11755
20 mark	2350
20 frankov	1910
Italijanski bankovci	9470
Rublji	254 1/4

Kontoristinja

večša slovenščine in nemščine, navajena tudi trgovine, želi premeniti službo. Ponudbe na upravnishvo pod »Zanesljiv«.

Za poučevanje 3 učencev, oziroma učenk na domu se išče 3008

učitelj ali učiteljica za glasovir in gosli

Naslov in pogoje se naj naznani upravi »Slovenca«.

3006

Izjava.

Rodbina pl. Salomon javlja tem potom, da ni plačnica za kakoršnekoli dolgove, ki jih dela na njen račun tretja oseba, ker se vsi naši računi takoj v gotovini poravnavaajo.

Naprodaj sta

2 križeva pota 2

nova, eden 100 cm, drugi 150 cm visok Cene po dogovoru pri Franc Tomanu, podobarju in pozlatarju, Valvazorjev trg št. 1, Ljubljana.

„Elektro-radiograf Ideal“

hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte

SPORED: 2539

Od srede, 12. oktobra do petka, 14. oktobra.

1. Jeza Diane. (Fantastna slika.) — 2. Postave srca. (Sentimentalna drama.) — 3. Obrti v Kochinkini. (V barvah.) — 4. Osvojevatelj. (Drama.) — 5. Izginjajoči policist. (Komično.) — Dodatek ob 7. in 1/2.9. uri: 6. Kirurške operacije prof. dr. Doyena v Parizu. Ta serija obsega nastopne operacije: 1. Izločenje oteklina. — 2. Izločenje mehurja štistastega hrustanca. — 3. Amputacija (leva) štistastega hrustanca. — 4. Izdrnje velikega miksema iz gor. stegna. — 5. Nefrektomija dela ledij (med pljuči in jetri). — 5. Iztrebljenje raka brez narkoze tako, da pacient sam vidi operacijo, ki jo izvršuje profesor dr. Tomo Ionesca.

Gledanja teh projekcij zelo občutljivim osebam ni priporočati. Otroci izključeni.

7. Dolgočasna tašča. (Komično).

Vsak torek in petek od 6. do 10. Slov. Filharmonija.

Kuharica

želi stopiti v kako župnišče, večša popolnoma vsemu gospodinjstvu. Naslov pove uprava »Slovenca«.

3016 3

H. SUTTNER
Ljubljana Mestni trg

ur. prva največja domača
exportna tvrdka ur. zlatnine
in srebrnine. Lastna tovarna ur. v Švici.

„IKO“
Certifikat in poštno poročilo.

Književnost.

Nova zelo potrebna knjiga. Med najkoristnejše in najpotrebnejše knjige, kar jih imamo Slovenci, se sme pač prištevati »Knjiga o lepem vedenju«, katero je izdala in založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, kajti to je edina slovenska knjiga, ki obsega najpopolnejše obširna in zelo pregledno nujana navodila, kako naj se vede preprost človek ali izobraženec v rodbinskem, družabnem in javnem življenju.

Knjiga je bila že davno potrebna in bo brez dvoma ustrezala svojemu namenu. Vsak človek namreč — naj bo še tako izobražen — zaide pogosto v neprijeten položaj, da ne vé, kako naj se napram gotovim osebam in družbam obnaša, da napravi dober vtis; kajti ravno zunanja oblika, s katero kdo nastopa, je velikanskega pomena v življenju. Človek si s svojim vedenjem povzdigne ali pa podkoplje ugled.

Lepo obnašanje ni sicer toliko plod razuma in poduka, kakor vzgoje in srca, vendar pa vsak človek potrebuje tudi nekaj praktičnih navodil. S tega stališča moramo v resnici z veseljem pozdraviti navedeno knjigo in vsak naj smatra za svojo narodno dolžnost, da ji prpomore do vstopa v vsako rodbino. Vsak se bo iz knjige mnogo naučil in našel v nji obilico zlatih nauk. Knjiga ima dvojno kazalo in je z natančnim abecednim kazalom pregled knjige zelo olajšan. — Drugi narodi so imeli že vse polno knjig, ki so obdelavale to, med vsemi stvarmi gotovo najbolj praktično in velevredno stvarino, le Slovenci smo žalibože v tem oziru mnogo zaostali. Zato si je »Katoliška Bukvarna« privzela nalogo spopolniti tudi v tem oziru kar najbolj slovensko slovstvo ter podati slovenskemu ljudstvu podučno in eno najkoristnejših knjig, katero bode potrebno potrebovalo. Cena fino vezani na krasnem papirju tiskani knjigi znaša 4 krone, broširani, na navatnem papirju tiskani pa 2 K 50 vin. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, v knjigarni »Ilirija« v Kranju in v knjigarni I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Fran Marolt. — Nagrobnice. Cena vezani knjižnici v obliki žepne izdaje 2 K 40 vin. — Ta praktična pesmarica, katero naj ne pogreša noben pevski zbor, obsega 26 najlepših nagrobnic za 4 glasni moški zbor domačih in tujih skladateljev, dalje še Foersterjevo »Libera« in psalm »Miserere mei Deus«; slednji se rabi pri mrtvaških sprevedih. — Ker se bližata praznika vsi svetniki in verne duše, ter je marsikje lepa navada, da pojo pevski zbori popoldne ali pa zvečer na praznik vseh svetnikov na grobeh žalostinke in s pretresljivim petjem blažijo plakajoča srca ter obujajo ter poživljajo spomin na drage rajnce, je ta zbirka nagrobnih napevov pevskim zborom neobhodno potrebna; opozarjamo torej iste na omenjene nagrobnice. — Priporočamo dalje cerkvenim zborom večjo izbiro črnih maš (rekvijemov) eno ali več glasnih, s spremljevanjem orgel ali brez, domačih in drugih skladateljev, kakor od: Foersterja, Rennerja, Hladnika, Gruberja, Laharnarja, Mittererja, Brunnerja itd. za moške, mešane ali ženske zbore. Vse te navedene skladbe se dobijo v »Katoliški bukvarni v Ljubljani«.

Berson

GUMIJEVE PETE

so vendar najboljše! Dobe se povsod!

Zagrebski

Franck

kot lovarniško znamko

priporočujemo kot priznana najboljši pridelek za kavo!

Delo si prihranite

pri nakupu dobro doma izdelanih predpasnikov za otroke in za odrasle, katere najdete v veliki izbiri okusno narejene v Ljubljani, Medarska ulica pri Miklavžu.

Organist cecilijanec

si želi premeniti službo. Najraje kje ob železnici, ali pa v bližini mesta. Je dober pevec in spreten igralec ter tudi rokodelec. Kje, pove iz prijaznosti upravištvo tega lista.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave

Veležgalnica kave

Moderne kožuhovine

kakor: ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospode in otroke, otročje garniture, vse v največji izbiri po zelo ugodnih cenah v modni trgovini

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Za žene in dekleta

je lepo sukneno in modno blago v veliki izbiri v nad 40 let obstoječi gvanitni trgovini. **R. Miklauc, Ljubljana** Stritarjeva ulica št. 5.

Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 27. v bližini kolodvora.

Lepe zračne sobe. - Priznana fina kuhinja. - Izborne pijače. - Nizke cene. - Lepi restavracijski prostori in povsem na novo urejeni velik senčnat vrt.

Vsako sredo pri ugodnem vremenu

VELIK KONCERT!

Elegantno stanovanje

na Miklošičevi cesti št. 24, (Slovenski trg št. 2)

I. nadstropje, obstoječe iz 4 do 5 sob, elegantne kopalne sobe, obilnimi pritliklinami, električno napeljavno, se odda v najem s 1. novembrom t. l.

Pojasnili v odvetniški pisarni dr. Krišperja istotam.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirita vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

lv. A. Hartmanna naslednik Avg. Tomažič, Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna posrežba.

2 lepa prostora

pripravna za delavnice ali skladišča, se oddasta s 1. novembrom. Poizve se pri hišnem gospodarju Ivanu Košenina, Kolodvorska 2942 ulica št. 6.

Vrtnarski učenec

pošten deček, ki je že dovršil ljudsko šolo in ima veselje za vrtnarstvo, se takoj sprejme pri Alojziju Korsika, trgovski vrtnar v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1.

BILINSKA KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.

O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj kosm. zobo-čistil. sred. steo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Pozor peki! hiša v Rožni dolini

z velikim vrtom in tremi stanovanji, v kateri se nahaja dobrodoča pekarija in branjarija, se pod ugodnimi pogoji proda ali odda v najem. Več se poizve v upravištvo „Slovenca“

Kdor zida ali rabi cementne izdelke **JOS. CIHLÁŘ** :: Ljubljana :: naj zahteva cene od tvornice cementnih izdelkov Dunajska cesta št. 67 2586

Unionova dvorana

od torka, dne 11. oktobra do všteti nedelje, dne 16. oktobra 1910
vsak dan ob polu 8. uri zvečer

THE ROYAL BIO CO.

iz louske razstave na Dunaju.

Njega Veličanstvo cesar Franc Jožef I. na lovu na divje koze
in pa drugi senzacionalni spored.

Cene prostorom: balkon in I. prostor 2 K, II. prostor 1 K 50 vin, III. prostor 1 K, stojišče 60 vin.
Predprodaja že od danes naprej v knjigarni na Kongresnem trgu.

Velika zaloga trboveljskega premoga

v kosih (Stückkohle) in orehovnika (Nußkohle)

oddaja vsako množino od 50 kg. naprej do celega vagona, kakor tudi

briketov in razcepljena drva

na sežnje in metre se dobavlja istotam. — Vsako množino, bodisi premog, drva
ali pa brikete, dostavlja se franko na dom.

Za mnogobrojna cenj. naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Ivana Treo,

Stev. telefona 274.

2863

Cesta na Rudolfovo železnico.

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu
izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

2572

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini usojam
si kar najtopleje priporočati svojo obilno zalogo

nagrobni spomenikov

iz najraznovrstnejšega kamna. Zaloga se nahaja v
moji delavnici in na dvorišču pokopališkega oskrb-
ništva. — Istotam so na razpolago tudi cementni in
kamnitni nagrobni okvirji lastnega izdelka. Izvršitev
naročin, bodisi iz granita, sijanita, labradorja, kraš-
kega in beljaškega marmorja i. t. d., jako točna in
z nizkimi cenami.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Kunovar, kamnoseški mojster, Ljubljana, novo pokopališče.

Palme in vse druge sobne rastline

se dobe zaradi pomanjkanja prostora prav po nizkih
cenah kakor tudi cvetlice, čebulice in steklenice in tudi
drugi predmeti in izdelki vencev kakor poprej, samo
veliko ceneje. Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Al. Korsika, Ljubljana, Bleiweisova c. 1, Vrtača.

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka

POZOR!

Kupite koze vseh divjačin po
najnižjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev,
mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se po-
pravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. Wanek Ljubljana,
Sv. Petra cesta 21.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se zahvaljujem vsem dosedanjim p. n. gg. naročnikom, kateri so me počastili
z obilnimi naročili v moji dolgoletni delavnici v Hilšerjevi ulici ter se jim priporočam, da
mi ohranijo svoje zaupanje tudi v bodoče. Obenem naznanjam, da sem svojo

kjučavničarsko delavnico

izdatno povečal in se preselil iz dosedanjih prostorov v Hilšerjevi ulici, v po-
polnoma preurejeno lastno delavnico

Cesta na Rudolfovo železnico 10, nasproti restavracije „Novi svet“.

Ker mi bo možno sedaj svoje p. n. naročnike boljše in točneje postreči, se vljudno pri-
poročam za vsa v mojo stroko spadajoča dela. — S spoštovanjem

Rudolf Geyer, stavbni, umetni in konstr. ključavničar.

Modni salon F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovska ulica 3.

odlikovan na mednarodni razstavi v Parizu l. 1910 z zlato kolajno

priporoča svojo bogato zalogo

pariških in dunajskih modelov in klobukov

za dame in deklice po znano nizkih cenah.

Popravila točno in ceno.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Izvršuje vse

: bančne :

: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.

Banka in menjalnica.

Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :

vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.

3027

Dinamo stroji, elektr. motorji.
Naprave za elektr. razsvet-
ljavo in prevajanje elektr.
sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-
generatorji, elektr. želez-
nice in lokomotive, žerjavi
in dvigala. Obločnice in
žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav,
(Francis, Pelton). Točna,
cena in hitra popravila vseh
elektr. strojev od drugih tvrdk.
Vse potrebe za inštaliranje.
Odlitki iz Siemens-Martino-
vega jekla, ameriška kujna litina
iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. Za vele- in malo obrt.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorke pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

Telefon šte. 16.

Telefon šte. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Gostilniška koncesija

se odda v najem.

2906 4

Proda se tudi nekaj zabojev za žito (žitnice). Povpraša se pri gospe Louise Lassnik, Ljubljana Wolfova ulica 1.

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“ M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1

zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje

najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko

prebavljivo. Mala

steklenica 1 K., večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčuj

je lasišče in

preprečuje izpadanje las. Cena steklenici

z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje

izbor-

no proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi

dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz

ust. — Steklenica 1 K. 3499

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil,

katera se priporočajo po raznih časopisih in

cenikih. Med. Cognac, Malaga, ruma itd.

razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Odvetniška pisarna dr. Frana Brnčiča in dr. Mateja Pretnerja v Trstu, Via Nuova 13/II. sprejme izurjenega

stenografa

veščega slovensko-nemške stenografije. — Strojepis in oni, ki so večji italijanske stenografije, imajo prednost. Nastop 1. novembra 1910. 3001 (3)

Najvažnejše perje in puh popolno čisto in je, da se kupi brez vsega duha.

Tako perje in puh se dobi pri znani tvrdki

Anton Šarc v Ljubljani

Selenburgova ul. 5, na vogalu Knaflove ul. (nasproti glavne pošte)

po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po . . .	K 1'68	Puh siv 1/2 kg po . . .	K 5'25
" " " " " " "	2'50	" " " " " " "	6'25
" " " " " " "	3'35	" bel " " " " "	6'75
" " " " " " "	4'20	" " " " " " "	8'35
" " " " " " "	5'85	" " " " " " "	10'—

Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

2964 1

Valični mlin v Domžalah**I. Bončar, Ljubljana**

Centralna pisarna in skladišče: Venoova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvorsne kakovosti, otrobe in druge mleuske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

2580

Stopil sem v trgovsko zvezo z največjo tvrdko na svetu 2974

Harrods iz Londona,

ter sem v stanu prodajati najfineje izgotovljene obleke za dame in gospode, kakor tudi po meri za isto ceno

O. Bernatovič - Angleško - skladišče oblek Ljubljana, Mestni trg 5.

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2'—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6'60. Naročila po povzetju. 3281

Sanatorij „Mirni dom“

sprejema bolnike in to moške na živcih boleajoče. — Cene zmerne. — Ceniki zastoj. Dr. Fran Ceh, pošta Gornja Kungota pri Mariboru. 2736 12

Trgovina s špeci-rijskim blagom. ..

Trgovina z moko in deželnimi pridelki.

Na drobno in debelo.

LJUBLJANA **A. ŠARABON** LJUBLJANA

velika pražarna za kavo

Vsak dan sveže žgana kava.

2851 10

Glavna zaloga rud-ninskih voda. ..

Zaloga istrskega in laškega brinja.

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Bux, Gablonz a. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Gvitava.

NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zredanijih srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.